

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Berat ALBAYRAK tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

M. Rıza YALÇINKAYA
Bartın Milletvekili

Mevzuatımızda, kamu yararının gerektirdiği hallerde gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin mülkiyetinde bulunan taşınmazların, kaynakların ve irtifak haklarının bedeli peşin veya bazı hallerde taksitle ödenmek kaydıyla belirli esas ve usuller çerçevesinde anlaşarak ya da zorla alınmasına kamulaştırma (istimlak) denilmektedir.

Anayasa ile koruma altına alınmış olan mülkiyet hakkı, ancak ve ancak “kamu yararı” gerekçesi ile sınırlandırılabilir. Anayasamızın 46’ncı maddesinde; **“Devlet ve kamu tüzel kişileri; kamu yararının gerektirdiği hallerde, gerçek karşılıklarını peşin ödemek şartıyla, özel mülkiyette bulunan taşınmazların tamamını veya bir kısmını, kanunla gösterilen esas ve usullere göre, kamulaştırmaya ve bunlar üzerinde idarî irtifaklar kurmaya yetkilidir”** hükmüne yer verilmiş, müteakip fıkralarında da hangi hallerde ve ne şekilde taksitlendirme yapılabileceği belirtilmiştir.

Kamulaştırma işlemleri ile ilgili ayrıntılı hükümler ise 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununda yer almaktadır. 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 3. maddesinde **“İdareler, Kanunlarla yapmak yükümlülüğünde bulundukları kamu hizmetlerinin veya teşebbüslerinin yürütülmesi için gerekli olan taşınmaz malları, kaynakları ve irtifak haklarını; Bedellerini nakden ve peşin olarak veya aşağıda belirtilen hallerde eşit taksitlerle ödemek suretiyle kamulaştırma yapabilirler”** denilmekte ve izleyen fıkrada bu haller belirtilmektedir.

Yasal düzenlemeler doğrultusunda **“kamu yararının gerektirdiği haller”** olarak başvurulması gereken bir yöntem olan kamulaştırma kararları, hükümetiniz döneminde sıklıkla kullanılan bir uygulamaya dönüşmüştür. Özellikle, tarihi ve kültürel mirasa sahip bölgelerde yapılmak istenen çevre ve doğa dostu olmayan yapılara, üstelik bölgede yaşayan vatandaşların karşı çıkmasına rağmen, **“kamu yararı”** öne sürülerek kamulaştırma işlemi yapılmakta ve taşınmazlar, malikinin rızasına bakılmaksızın zorla alınarak kamu mülkiyetine geçirilmektedir.

Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulu’nun 28.12.2016 tarih ve 371 tarihli kararı ile Bartın ili Amasra ilçesi Gömü Köyü ile Kazpınarı Köyü’nde bulunan bazı ada ve parsellerin kamulaştırılması kararı alınmıştır. Bu karar, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’nın 08.02.2017 tarih ve 309 sayılı oluruyla onaylanmıştır.

Söz konusu kamulaştırma kararı ile Gömü Köyü'nün neredeyse tamamı, Kazpınarı köyünün ise önemli bir bölümü haritadan silinecek, vatandaşlarımızın yaşam alanları ve taşınmazları kamulaştırılmış olacaktır. Buna karşın, kamulaştırma ile görevlendirilen TTK'nın kamulaştırma yapılacak sahada (Gömü ve Kazpınarı köylerinde) herhangi bir yatırımı, faaliyeti, tesisi veya çalışması bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu durum, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun "Kamulaştırma şartları" başlıklı 3. maddesindeki **"İdareler, Kanunlarla yapmak yükümlülüğünde bulundukları kamu hizmetlerinin veya teşebbüslerinin yürütülmesi için gerekli olan taşınmaz malları, kaynakları ve irtifak haklarını; Bedellerini nakden ve peşin olarak veya aşağıda belirtilen hallerde eşit taksitlerle ödemek suretiyle kamulaştırma yapabilirler"** hükmü ile bağdaşmamaktadır.

Üstelik, Gömü Köyü'nün muhtarlığına 21/06/2016 tarih ve 55496770/925/1006-6947 sayılı ve TTK İnşaat Emlak Dairesi Başkanı Mustafa Küçük ve Genel Müdür Yardımcısı İsmail Güner tarafından gönderilen bir yazıda, kamulaştırmanın yapılabilmesi için taşınmaz maliklerinin Amasra Kaymakamlığı İlçe Nüfus Müdürlüğünden nüfus kayıt örnekleri ve sistemde kayıtlı olan kişilerin adreslerinin alındığı, ancak sistemde kayıtlı olmayan ya da baba adı, isim ve soyismi birden fazla kişide aynı olan maliklere ulaşılamadığı belirtilmekte ve "Yazımız ekinde ölü ve bulunamayan kişiler listesi gönderilmiştir. Köyünüz içerisinde kalan taşınmaz maliklerinin yer aldığı listede adı geçen kişi/kişi yakınları ile iletişime geçilerek adreslerinin kurumumuza bildirilmesi hususunu rica ederiz" denilmektedir. Yani, önce kamulaştırmanın yapılmasına ilişkin karar alınmış, daha sonra sistemde kayıtlı olmayan kişilere veya yakınlarına ulaşabilmek için iletişim adresleri köy muhtarından talep edilmiştir. Bu çerçevede;

1. Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulu'nun 28.12.2016 tarih ve 371 tarihli kararı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın 08.02.2017 tarih ve 309 sayılı oluruyla onaylanmış olan Bartın ili Amasra ilçesi Gömü Köyü ile Kazpınarı Köyü'nde bulunan sınırlar dahilindeki ada ve parseller için alınan kamulaştırma işleminde öne sürülen **"kamu yararı kararı"**nın içeriği nedir?
2. Kamulaştırma alanı olarak belirlenen sahada TTK'nın herhangi bir yatırımı, faaliyeti, tesisi veya çalışması dahi bulunmamasına rağmen, **"kamu yararı"** gerekçesiyle yerleşim alanları olan Gömü ve Kazpınarı köyleri, yerleşim alanı olmaktan çıkacak ve yaşam alanı olarak haritadan silinecektir. Bu nedenle Gömü ve Kazpınarı köyleri başka bir alana taşınacak mıdır? Taşınacak ise taşınacakları yer neresidir?
3. İlgili kamulaştırma kararının içinde kalan ev, konut, işyeri sayısı nedir? Kararın kapsadığı bölgede, mağdur olan vatandaşlarımızın sayısı kaçtır? Bu vatandaşlarımızın mağduriyetinin giderilmesi için hangi önlemler alınmıştır?
4. Kamulaştırmaya konu olan "kamu yararı", geçmişte çok eskilere dayanan ve halen üzerinde vatandaşlarımızın yaşadığı Gömü ve Kazpınarı köylerinin yaşam alanı olarak haritadan silinmesinden daha mı önemlidir?
5. İlgili kamulaştırma kararı öncesinde belirtilen ada ve parsellerin maliklerine haber verilmiş midir? Verilmiş ise ne zaman verilmiştir?

17330

6. Kamulaştırma kararı öncesinde herhangi bir kurum ya da kuruluşun veya köy sakinlerinin görüşü alınmış mıdır?
7. Kamulaştırma kararı sınırları dahilinde köy mezarlığı bulunmakta mıdır? Bulunuyor ise mezarlık alanının istimlak edilmesi, mezarda yatanlara ve yakınlarına yönelik bir saygısızlık değil midir? Vefat edenlerin cenazelerinin defin işlemi kamulaştırma işleminden sonra nerede gerçekleşecektir? Kamulaştırmaya konu "kamu yararı" cenazelerden ve cenaze sahiplerinin manevi duygularından daha mı önemlidir? Kamulaştırma işlemi yapılırken bu konu dikkate alınmış mıdır?
8. Kamulaştırma kararı alınan taşınmazların maliklerine ya da yakınlarına henüz ulaşamamışken, kamulaştırmanın yapılabilmesine ilişkin olarak TTK Yönetim Kurulu'nun "Kamu Yararı Kararı" alması ve bu kararı takiben, bakanlığınızın da "olur" vermesinin gerekçesi nedir? TTK Yönetim Kurulu, bu konuda bakanlığınıza bilgi vermiş midir? Vermemiş ise bu durum kendisine verilen hak ve yetkiyi kötüye kullanması anlamına gelmemekte midir?
9. İlgili kamulaştırmaya ilişkin kıymet takdir komisyonu kurulmuş mudur? 2942 sayılı kanunun 8. Maddesine göre kurulacak olan kıymet takdir komisyonunun konuyla ilgili kişi, kurum veya kuruluşlardan da rapor alarak gerektiğinde Sanayi ve Ticaret Odalarından ve mahalli emlak satım bürolarından alacağı bilgilerden de faydalanarak kurulması öngörülmektedir. Bu husus dikkate alınarak, söz konusu kamulaştırma takdir komisyonunun görüş aldığı uzman kişi, kurumlar hangileridir? Varsa görüşlerin içeriği nedir?
10. Kamulaştırma işlemleri için maliklerine herhangi bir ödeme yapılmış mıdır? Yapılmış ise ne kadar ödeme yapılmıştır?
11. Taşınmazların sahibi, zilyedi ve diğer ilgilileri arasından kamulaştırma işlemine karşı idari yargıda ve takdir olunan bedeller ile maddi hatalara karşı adli yargıda dava açmış mıdır? Açmış ise sonucu ne olmuştur?
12. Önergenin yanıtlandığı tarih itibarıyla son beş yılda ülkemizde özellikle, tarihi ve kültürel mirasa sahip bölgelerde "kamu yararı" iddia edilerek yapılan kamulaştırma sayısı kaçtır, söz konusu uygulamalar için taşınmazların maliklerine yapılan ödeme ne kadardır?